

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Vande honichvloeyende gheboorte des Heeren, hoe dat wy het kindeken lesaum in ons moeten ontfanghen ende verwermen, ende hoe dat wy het onse ende ons aen hem moeten offere[n]. Dat III. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

moedet het volcomen van alle dat aengenaem
 is vande ſaken / die dooz yemandts deuotie oft
 neerſticheyt des ghebedts tot haer moederlijc-
 he reze ſouden moghen gepreſentert worden.

Vande honichvloeyende gheboorte des Heeren,
 hoe dat wy het kindeken Ieſum in ons moe-
 ten ontfanghen ende verwermen, ende hoe dat
 wy het onſe ende ons aen hem moeten offeren

DAT III. CAPITTEL.

Alſſe op den nacht vande gheboorte ter
 Mettenen tyt haer wilde oeffenen gelijckſe
 de voorgeende ghedarn hadde als bouen ſtaet /
 ſoo heeft de Heere haren getrouwen dienſt ver-
 geldende haer heel tot hem ingetrocken / ſoo
 dat hyſe met eenen den ſoetſte inbloedt ſynder
 Godtheyt in haer ſiele / ende wederom met ee-
 nen wederbloet des danckbaerhepts haerder
 ſiele in Godt was boedende met een kenniſſe
 van een ontweſpzekelycke ende ontweerdeelijc-
 ke ſoeticheyt in alle de dingen die daer geſongē
 worden / ſo inde Pſalmē als inde Reſponſorie.
 Ende alſſe in deſe welluſticheyden wonderlyc
 verheught wert / ſo heeftſe geſie die vant Con-
 bent ſtaende met grooter eerbiedinge rontom
 den Heere den Coninck der Coningen die ver-
 heuen ſat op den Keyſerlijckē thron van ſijn
 Goddelycke maieſteyt / ende dat ſy daer met
 grooter deuotie hen Mettenen ſonghen tot ſij-
 nen lof ende glozie / ſoo van ghedachtigh zynde
 vele die henlieden in haer ghebeden bevolen
 hadden / heeftſe gheſeyt met grooter deuotie in-
 de ootmoedicheyt des Geests tot den Heere: **W**
 hoe wel bereyſcht de reden dat ick onweerdige

dooz die bidden soude/die met arbeidt en beido-
 tie in v teghentwoordicheyde staen / singhende
 ende louende daer ick helaes om myn sieckte
 wil sulcks als sy doen / niet en can te weghe
 brenghen ? Waer op de Heere antwoorde:
 Ghy cont seet wel dooz henliede bidden : ouer-
 mits dat ick v opnemende gestelt hebbe inden
 schoot van myn vaderliche goedertierenheyt/
 om te verbidden ende te vercrighen al dat v
 siele begheert. Ende sy: Heere is dat het v ghe-
 lieft dat ick dooz hen bidde / soo hegeere ick dat
 ghy my een ure stelt / op de welke ick dat ghe-
 trouwelijck tot uwen lof / ende tot hun profijt
 soude moghen volbrenghen : soo nochtans dat
 ick daer dooz niet belet en worde vant ghenen-
 ten vande hemelsche banquetten / waer mede
 ghy v gheweerdicht my nu te versaden. Waer
 op de Heere: Beveelt dan elck van hun aen die
 mijne Goddelijcke wetenschap ende liefde / ter
 welker oplicht ick wt den schoot van Godt
 den Vader op aertrijck neder gedaelt ben: om
 den mensche saligh te maken. Als sy dat doende
 elck besonder die haer bevolen waren maer
 noemde / de goedertiereste Heere beweeght zijn-
 de dooz de soericheyt vande Goddelijcke liefde/
 ende elcks noot int licht van sijn Goddelij-
 ke wetenschap ouerlegghende is tot henlie-
 den dooz een minnelijck medelijden nederghes-
 comen. Daer is oock ghesien geweest die heer-
 lijcke Maeght ende moeder zerklijck verheuen/
 sittende by haren Zone inde hemelsche glorie/
 ende alsinen sancck het Respons. Descendit de
 caelis. De Heere als vermaent zijnde dooz die
 woorden van die minnelijcste meweerdicheyt/
 waer dooz hy nedercomede wt den schoot van
 den Hemelsche Vader / dooz het Lichaem van
 de

de onbebleekte Maeght gebaelt is tot het bal-
 linckfchap van onse ellendicheydt / daer dooz
 als fineltende dooz liefden / heeft met de foet-
 ste vriendelijckheyt met toelachende ooghen
 aenghefen fyn maeghdelycke Moeder / dooz
 welckens vriendelijckheys bewegen alle haer
 binnenfte morfte beroert worden / ende fo heeft
 hy haer vriendelgck een ouerfoet kuffen gege-
 uen aen haren mondt: waer dooz hy aen haer
 alle de blyfchappen / waer dooz sy opt op aert-
 ryck dooz fyn herlichste menfcheydt verbljdt
 getweeft hadde / heeft verdubbende vernicut.
 Het onbebleekt lichaem oock vande glorieufe
 Maeght fcheen als een criftael doozluchrich:
 waer dooz alle haer ingelwant als tot het bin-
 nenfte toe met de Goddelijcke ftrale doozfche-
 nen. Ende verbult zijnde blonck als gout dat
 in zijde van verfcheyden veruen ghewonden
 zijnde / fchijnt doozt criftael / ende het fcheen
 dat het blommich kindeke den eenigen Soon
 vanden opperften Vader / fyn toeblycht nam
 om te fuyghen dooz een vlijtighe ghenoechte
 tot het herte vande maeghdelycke Moeder.
 Waer dooz sy verftaen heeft / dat ghelijck de
 menfcheydt Chrifti ghefpyft werdt dooz het
 maeghdelyck melck / dat soo de Godtheyt ghe-
 noechte hadde int ghenieten der fuyuerheyt
 vant onnoofelste en amoureuſte herte. Maer
 als die vant Convent haer diep veroornoe-
 dichden aent Resp. Verbum caro factum est, en
 dat om de eerweerdicheyt vande menfchwoz-
 dinghe des Heeren: soo heeftse den Heere hoo-
 ren segghen: Soo dickwils als remandt met
 deuote danckbaerheyt hem neerbuyghet in dat
 hoozdt / my bedanckende dat ick om funder
 liefden wille my geweedicht hebbe menfche te
 worden:

Hoe aen-
 ghenae-
 dat Chri-
 ſto is een
 devote
 danfeg-
 ginghe
 voor fijn
 menfch-
 dinghe.

worden: soo dickwils oock buyghe ick my (als
 dooz myn epgghen sacchtmoedicheydt ghepozt
 zijnde) wederom op het metweerdichste tot
 sulcken een/ē offere dooz het binnenste mijn-
 der herten aen Godt mynen Vader alle de
 brucht van myn salichste menscheit/ verdub-
 belt tot verineerderinghe vande ewighe salie-
 heydt van die mensche. Maer int eynde van
 dat Respons. in dat woordt: Et veritate, boozts
 comēde de maget Maria met dubbel cieraet/
 te weten: des maeghdoms / ende van moeder
 te zyn / wonderlijck beciert zijnde / is gecomen
 eerst tot de opperste suster vande rechte Chooz/
 ende ombattende haer schouderen met haer
 rechter handt / en soetelijcks douwende heeftse
 dat heerlijck kindeken schoon bouen alle de
 kinderen der menschen gedrukt op haer siele:
 ende soo boozts gaende den Chooz lancs / heeftse
 dooz een soete omheltinge insgelijck oock ge-
 drukt het delicaet ende minnelijck kindeken
 in alle der susters sielen. Ende alffe nu alle het
 reer kindeken inden arm van haer sielen had-
 den / sommige schenen sijn hooft seer sozghbul-
 delijck ende ghemackelijck als met een kusten
 te onderhouwē. Andere dooz onachtsaemheyt
 schenen dat hooft onghemackelijck als te laten
 vallen. Waer dooz sy verstaē heeft dat die per-
 soonen die Godt den Heere hunnen vryen wille
 gauen om dat hy daer mede soude doen na sijn
 welbehaghen die onderhielen het hooft vande
 liefsten Jesus als met een saccht kusten / dat
 is: sy onderhielen hem met hunnen goeden
 wille. Sommighe andere / wiens wille soo niet
 ghebroken en was / ende noch onbolmaeckt /
 die lieten het hooft vant kindeken ongemacke-
 lijck hangen. Soo dan bevinde laet ons onse
 herten

De goe-
 derieren
 heyt vāde
 maechde-
 lijcke
 moeder
 tot haer
 deuote.

♥ Vre dat
 de Heere
 vriedelijc
 ende ghe-
 mackelijc
 ontfangt.

herten onledighen/ ende onſe conſcientien van Hoe een
 alle eyghenſinneliſchheyt/ ende laet ons onſe genaeem.
 herten den Heere offeren met eenen bypen ende dat Gode
 bollen wille/ tot alle ſijn welbehaghen / die in is heil voo
 alles begheert ons profijt: op dat wy niet ghe loochent
 bonden en woerden/ doock booz eenen ooghenblic van ſijn
 tijts moepeliſchheyt aen te doen het ouerſoete eyghen
 ende belicaet kindeken: dat ſoo inweerdeliſch vville, en
 ghelept is / ende ghedrukt in ons hertenſte. hem inde
 Maer onder de miſſe die begint Dominus dixit vville
 heeft haer de Heere goedertierliſch wederom Gods
 dooz elke van die woerden met kenniſſe ver oer te
 hult van een ontworpenliſche ſoetieheyt. ghen.
 Waer na alſmen onder den Gloria in excelsis
 ſanck primogenitus Mariae virginis matris, dat
 is: den eerſten ghebozen van Maria de maget
 ende moeder: ſoo docht haer datmen veel be
 quamer ſonde gheſeyt hebben/ Vnigenicus, dat
 is: den eenighen gebozen/ als den eerſten ghe
 bozen: om dat de onbeleckte geenen anderen
 ghebaert en heeft/ als alleenliſch dien eenigen/
 dieſe verdient heeft vanden H. Sheest te ont
 fanghen. Waer op de maeght haer met een Vvaerom
 byndelijck aenſchijn gheantwoordt heeft/ dat Chri
 ſtus is
 ſeggende: Sheensius en wordt mijnen ſoet meer dan
 ſten Ieſus ghenoemt den eenighen ghebozen: eerſten
 maer ſeer bequamelijck mijnen eerſten ghebo geboren
 ren/ dien ick met gheſloten lichame boozt Soen van
 ghebozocht hebbe/ ende na hem/ ia dooz hem/ v Maria als
 liedt altemael (op dat ghy ſijn broeders ſoudt den eeni
 zyn/ ende mijn kinderen) hebbe ick dooz ver gen gebo
 kiefinghe ghebaert/ dooz het ingewandt vande ren Soen
 moederlijcke liefde. Ontrent het Offertorium
 heeftſe verſtaen inden Sheest: dat elck vande
 bergaderinghe offerde den Heere de giften der
 ghebeden dieſe hadden gebeden inden Advent.
 Onder

Onder de welke sommighe offerden de hare inden schoot vant kindeken / dat in haerlieder siele ghedrukt was / tot de welke quam de salighe maeght Marie daerse op haer plaetsen waren / ende sy diendense hier in : datse met grooter liefden den schoot van haren ouerbunden. Sone schieten / ende stierden sijn handekens om te ontfangen de giften die hem gepresenteert werden. Maer sommighe persoonen schenen te comen tot den outaer int midden vanden Choor / ende daer hinnen ghebeden te offeren aen de maeghdelycke Moeder die het kindeken Jesus op haren schoot droegh. Out welke gebeden te ontfanghen als het teer kindeken niet gheholpen en werdt / soo ghesiet heb hem / oft het om sijn teerhepdt wille die niet en coste ontfangen. Waer dooz sy verstaen heeft / dat die deuotelijck offerden inden schoot vant kindeken Jesus waren die in hun binnenste Godt meynden / ende hem dienden / als die nu geestelijck ghebozen was : aen de welke scheen de H. Maeght ghehoor te geuen / ende met hennelieden te wercken / als verheught zijnde met hun deuotie en salichept. Maer die persoonen die alleenlijck dooz verroogē vande H. Kercke dachten dat de Heere in synen tijt in Bethlehē gebozen was / die schenen int midden vanden Choor te comen vooz den outaer / ende aldaer hunlieden giften te presenteren aen de maeghdelycke Moeder. So dandese ooc comende tot den Coninc der glozen heeft geoffert / gelijc hi begeert hadde den goeden wille van sommige persoonen die geern sulcke dingen souden gedaen hebben / ten ware datse dooz sommige redelijcke dingen die ooc profijtelijc waren / niet belet geweest en hadden. Waer dooz datse oock geleert

Hoe datmen best de gheboorte Gods sal overleggē

geleert is geweest inden Geest: dat die gebeden die denotelijc geleſen ware werde geſchict in de boecktafel inde gedaente van coſtelijcke peerle/ en dien goeden wille der geente die geern sulcs ſonden gedaen hebben/ ten hadde geweest datse dooz profytelijcke dinghen noch hadden belet geweest / en daer-en-boven noch om hun onachtſaemheyt bedroeft ware/ en dooz goet verbolgh veroetmoedicht werden/ ſcheen als gheſchict te worde in dien clerlijckē karkant daer de hoghe Chriſti ſchee mede verciert te zyn/ en daer dooz vercregen sy ſulcke bruchten comde tot het Goddelijc herte/ geliſc als yemandt een kiſte open doet met enen ſcutel / waer wt hy verſchepden ghenoechten magh ſcheypen.

Vanden Feestdagh van S. Ian Evangelijc, en vande maniere van te contempleren, ende vande lof des maeghdoms, ende hoe datmen dien bewaren ſal.

DAT III. CAPITTEL.

DEN Apotel ende Evangelijc S. Ian die heeft hem eens beropenbaert aen dese maghet ter wylen alſſe bat inden Aduent / ghecleedt zynde met gele clederē die vol met goulwen arenden gheweuen waren/ waer mede te kennen werdt gegeuen/ dat/ hoe wel S. Ian verheuen werdt bouen ſijn ſeluen dooz opghetogentheyt des Geests inde beſpiegelinghe/ ter wylen hy noch was leuende na den lichame: dat hy hem ſeluen nochtans altydts ſochte te verwoyden inde valleje des ootmoedicheyts/ dooz kenniſſe van ſijn eyghen verſmaeytheyt. Ende alſſe ſijn fraey cleedt opt nertſticheyt beſach/ ſoo ſcheen onder de gulde arenden haer te

De ootmoedicheyt van S. Ian.